

Reykjavík, 8. júlí 2022

Efni: Umsögn um frumvarp til laga um breytingu á lögum um tóbaksvarnir nr. 6/2002 (EES-reglur)

Félag íslenskra hjúkrunarfræðinga (Fíh) fagnar því að fram er komin tillaga að breytingum á lögum er taka til framleiðslu, kynningu og sölu á tóbaki og tengdum vörum.

Fíh telur sérstaklega mikilvægt að koma í veg fyrir að börn og unglingar byrji að nota vörur sem innihalda nikótín sem í framhaldinu geta haft skaðleg áhrif á heilsu notandans. Því ætti heilsuvernd og forvarnir að hafa sérstakan forgang, einkum til að draga úr algengi reykinga og tóbaksnotkunar á meðal ungmenna.

Þetta telst til fyrsta stigs forvarna, sem ættu að vera forgangsatriði varðandi löggjöf um vörur sem innihalda nikótín og eru þar hjúkrunarfræðingar í lykilhlutverki þar sem þeir sinna forvörnum sem fyrsta stigs heilbrigðisþjónustu m.a. á heilsugæslustöðvum og í skólahjúkrun. Er þetta í samræmi við þriðja heimsmarkmið Sameinuðu þjóðanna um heilsu, vellíðan og auknar forvarnir, sem í stefnu [Fíh í hjúkrunar- og heilbrigðismálum til 2030](#). Jafnframt styður [heilbrigðisstefna heilbrigðisráðuneytisins til 2030](#) þetta líka en þar er einnig fjallað mikilvægi 1. stigs heilbrigðisþjónustu sem eru forvarnir. Mjög mikilvægt er að missa ekki niður þann einstaka árangur sem náðst hefur í tóbaksvörnum hér á landi.

Fram kemur í skýrslu embætti landslæknis frá 2016, [Þróun tóbaksneyslu á Íslandi](#), að áhrif reykinga á líkamann eru víðtæk. Af hverjum fjórum sem reykja þá munu tveir látast af völdum neyslunnar og annar þeirra fyrir aldur. Þess vegna er mikilvægt að allar merkingar þar á meðal viðvörunarmerkingar, rekjanleiki og aðrir öryggisþættir er varðar tóbaksvörur séu sýnilegar og uppfylli kröfur tilskipunarinnar. Ennfremur hafa rannsóknir sýnt fram á að viðvaranir í formi mynda séu áhrifaríkari til að vekja fólk frekar til umhugsunar um heilsutengda áhættuhegðun en eingöngu texti.

Fíh fagnar því að lagt verði bann verði lagt við sölu á munntóbaki og við tóbaksvörum með einkennandi bragði. Rannsóknir sýna fram á að neysla á nikótínþúðum hefur aukist meðal ungmenna, sem Fíh telur vera ákveðið áhyggjuefni og ef sala á munntóbaki og á tóbaksvörum með einkennandi bragði verður leyfð hér á landi, er aukin hætta á að ungmenni sækist í slíkar vörur.

Virðingafyllst,

Guðbjörg Páldóttir formaður Félags íslenskra hjúkrunarfræðinga